

Gebiedsofferte: aanbod vanuit boerenkracht

Jacomijn Pluimers

BoerenNatuur Groningen West

Inhoud

1. BNGW: positionering gebiedsofferte
2. Waarom een gebiedsofferte?
3. Verkenningsfase
4. Aanpak opstellen Gebiedsofferte
5. Voorbeeld uitwerking deelgebied Gorecht
6. 'Systeeminstrument'
7. Tips

Projecten natuurinclusieve landbouw

Kennen
Kunnen
Willen
Mogen

Rol collectief

Kennis en ervaring
NIL

Beloning voor
NIL maatschappelijke
diensten

Bijdrage (landbouw)
in gebiedsopgave

Kennis en ervaring
NIL

Bijdrage (landbouw)
in gebiedsopgave

Beloning voor
NIL maatschappelijke
diensten

ANLb

Gebiedsofferte

Klimaatboeren

Erfgoeddeal

ANLb

Kruidenrijk
grasland

AVPG
Gorecht

AVPG
Reitdiep

Vervolg
Weide en Water

BBWP

KPI mét beloning

2. Waarom een gebiedsofferte?

3 collectieven: 1 wens

- Vanuit de kracht van het gebied
- Zélf een gebiedsaanbod formuleren
- Als leverancier van maatschappelijk, waardevolle diensten

3. Verkenningfase

Aanvliegroute

Bewust betrekken overheden aan de voorkant

Overheid is niet de passieve ontvanger van het aanbod,
maar actieve partner in mogelijk maken van realisatie

3. Verkenningfase

Betrokken partijen

Drie
collectieven

Provincie
Groningen

Provincie
Fryslân

Ministerie LVVN

Waterschappen

Hogeschool Van
Hall Larenstein

3. Verkenningfase

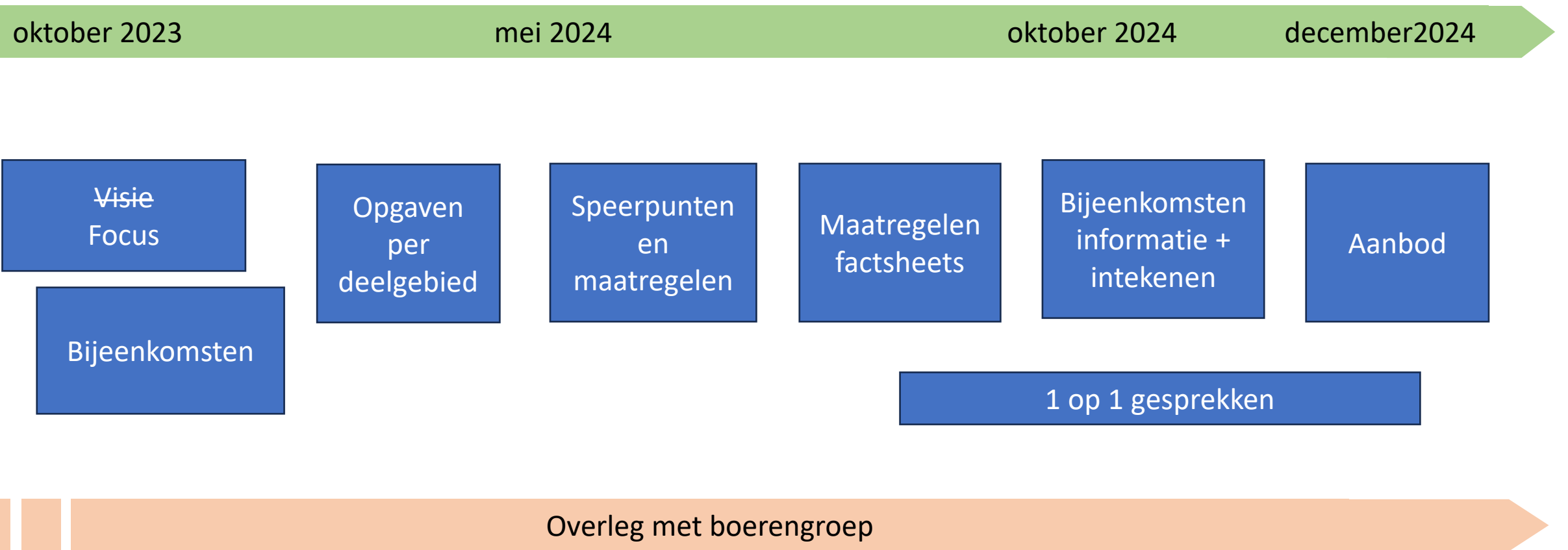
WAT en HOE?

Van de mogelijkheden voor het:

- Formuleren van een **aanbod**
- Dat **aantrekkelijk** is voor de afnemers
- Dat **meetbaar en afrekenbaar** kan worden vastgelegd
- Waarvoor **instrumentarium** kan worden ontwikkeld
- Om **kwaliteit te borgen** en af te rekenen

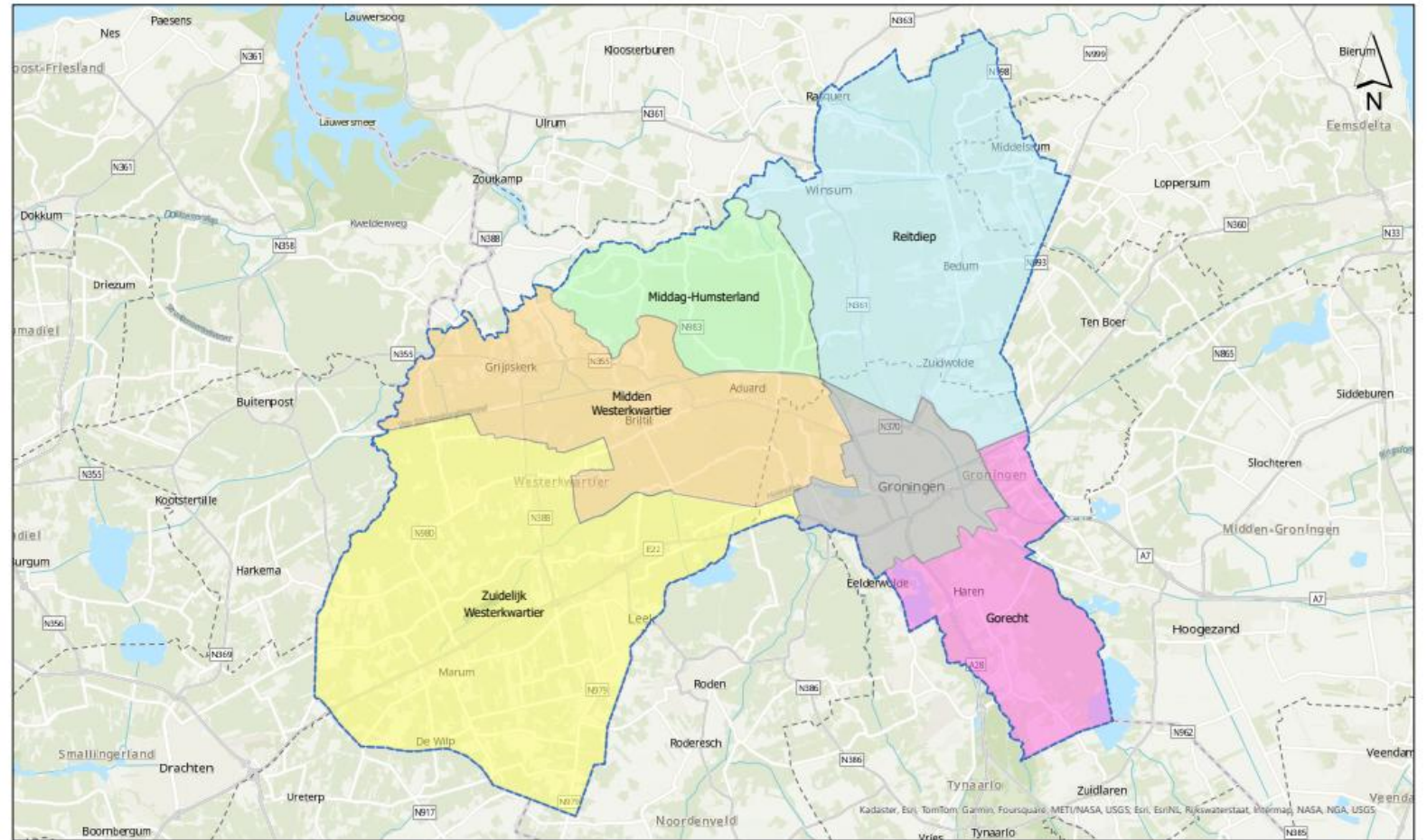
4. Aanpak opstellen gebiedsofferte

4. Aanpak: deelgebieden

Per deelgebied:

- TLG-opgaven
- Speerpunten
- Maatregelen

4. Aanpak: Maatregelen (beheer)

	Natuur (N)	Water (W)	Klimaat (K)
Weidevogelbeheer (maatwerk)	+		
Kruidenrijke akkerrand		+	
Kruidenrijk grasland(rand)	+	+	
Botanisch weiland(rand)	+	+	
Ontwikkelpakket kruidenrijk/botanisch	+	+	
Ecologisch slootschonen	+	+	
Bodemverbetering			+
Houtsingelbeheer	+		
Kleinschaligheid	+		
Akkertjesland	+		
Extensivering	+		+

4. Aanpak: Boeren factsheets

Kruidenrijke graslandrand

Instapeisen

4 indicatorsoorten aanwezig
Ligt langs een watervoerende sloot
(open landschap)

Deelgebieden

Open grasland,
klimaat en water

€ 1443,75 / ha

Doel:

Het bijdragen aan het weidevogelmozaïek, groenblauwe dooradering en als meerjarig habitat voor verschillende diersoorten (insecten, vogels, kleine zoogdieren en amfibieën). De bloeiende kruiden zorgen voor de aanwezigheid van insecten wat de voedselbeschikbaarheid voor vogels bevordert. Daarnaast functioneert een kruidenrijke rand als toevluchtsoort voor verschillende diersoorten.

Beheervorschriften

Geen gebruik van chemische
onkruidbestrijding op minimaal
90% van het oppervlak

Maaien en afvoeren van gras vindt
minimaal 1 keer per jaar plaats

Een rustperiode van 1 april tot
15 juni, beweiden is toegestaan

Bij iedere maaibeurt minimaal
10% laten staan

Bemesting is niet toegestaan
op de randen

Minimale breedte van
3 meter

Kleinschaligheid

Deelgebieden

Zuidelijk Westerkwartier
en Middag-Humsterland

Beloning

tot 0,5 ha > € 580,- / ha
0,5-1 ha > € 262,- / ha
1-2 ha > € 181,- / ha

Doel:

Het behoud van oud cultuurlandschap dat een bijdrage levert aan de geschiedenis van het gebied. Daarnaast draagt een kleinschalig landschap bij aan de biodiversiteit door de aanwezigheid van meer overhoekjes. In het coulisselandschap zorgen houtige landschapselementen voor een bufferende werking van klimaatinvloeden op percelen, ze kunnen dienen als windbreker of de impact van nachtvorst verminderen. In de zomer is er juist sprake van meer koelte en schaduw. In het Middag-Humsterland gaat het om percelen met kromme sloten die bijdrage aan deze doelen.

Instapeisen

Percelen kleiner dan
2 ha

Afgescheiden van andere percelen
door landschapselementen zoals
houtsingels en sloten

Beheervorschriften

Het gaat om de instandhouding
van reeds kleinschalige percelen,
actief beheer is vaak niet nodig

Deelname boeren gebiedsofferte

Deelgebieden	# verkennings- bijeenkomst	# 1 op 1 gesprekken	# ingeleverde formulieren met aanbod
Gorecht	9	9	10
Noordelijke kleiweide gebied	50	14	25
Middag Humsterland	30	12	25
Midden Westerkwartier	30	13	26
Zuidelijk Westerkwartier	18	8	23
totaal	137	56	109

5.1 Voorbeeld Gorecht

Gorecht

Maatregelen

Tegengaan Veenoxidatie

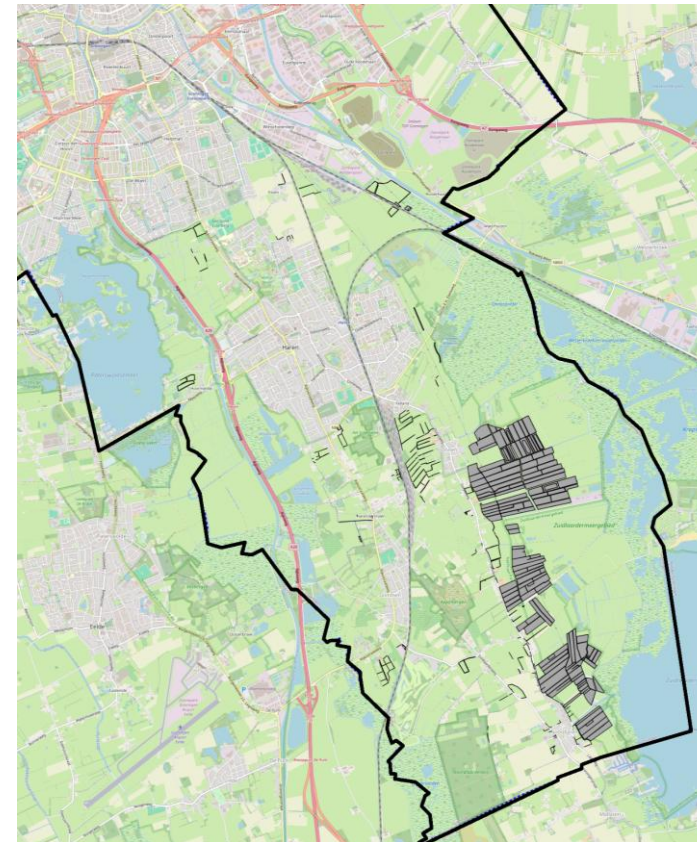
- Aanpassing drooglegging/waterpeil (ca 85 ha)
- Waterinfiltratiesystemen (WIS) (ca 163 ha)
- Extensivering (100 kg N dierexcretie/ha/j):
 - 4 bedrijven

Verzwaard weidevogelbeheer

VOORWAARDE: GROND verdeling

Kosten

Investerings + Beheervergoedingen

1. Gorecht

- AVPG offerte Onnerpolder
- Hondsrug

Speerpunten:

- Weidevogels
- Veenoxidatie
- Klimaat/ammoniak
- GBDA
- Bodem
- Natuurgronden

5.2 Voorbeeld Gorecht: meerjarenbegroting

Gerecht

Categorie	Gerecht									
	2025	Ha	2026	2027	2028	2029	2030	Ha		
Akker	€ -	0	€ 1.420	€ 2.840	€ 4.260	€ 5.680	€ 7.100	2		
Open grasland	€ 49.500	17	€ 51.600	€ 53.700	€ 55.800	€ 57.900	€ 60.000	20		
Dooradering	€ 37.580	11	€ 51.364	€ 65.148	€ 78.932	€ 92.716	€ 106.500	30		
Water	€ 19.490	8	€ 30.376	€ 41.262	€ 52.148	€ 63.034	€ 73.920	30		
Klimaat	€ 86.250	288	€ 87.000	€ 87.750	€ 88.500	€ 89.250	€ 90.000	300		
WIS (investering)	€ 396.762,64	163,4	€ 344.331,43	€ 356.076,70	€ 368.304,13					
Waterpeil (investering)	€ 459.998,71	84,7	€ 34.495,66	€ 34.495,66	€ 34.495,66					
vergoeding waterpeil (GBD)	€ 327.050,16	356	€ 327.050,16	€ 327.050,16	€ 327.050,16	€ 327.050,16	€ 327.050,16	356		
Extensivering	€ 1.467.112,50	483	€ 1.467.112,50	€ 1.467.112,50	€ 1.467.112,50	€ 1.467.112,50	€ 1.467.112,50	483		
Akkertjesland	€ -	0	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	0		
Kleinschaligheid	€ -	0	€ 60.260,49	€ 120.520,99	€ 180.781,48	€ 241.041,97	€ 301.302,46	1.083		
Totaal	€ 2.843.745		€ 2.455.011	€ 2.555.956	€ 2.657.384	€ 2.343.785	€ 2.432.985			

5.2 Voorbeeld Gorecht: bijdrage opgaven

Gorecht

Maatregelen	TLG-opgaven							
	Natuur			Water		Klimaat		
	N2. regionale doelen	N4. ammoniakreductie	N8. groenblauwe dooradering	W1. waterkwiteit	W3. Zoetwaterbeschikbaarheid	K1. emissiereductie broeikasgassen	K2. koolstof vastleggen in landbouwbodems	K3. emissiereductie broeikasgassen veenweide
	120 ha ANLb, 50ha AVPG	27 ton	5 km NVO	Voldoen aan KRW	Veenoxidatie	0,003 Mton		0.007 - 0,011 Mton
Verzwareng weidevogelbeheer	+							
Waterinfiltratiesystemen							+	1104 ton CO2 (Gorechtpresteert)
Hoger peil/drooglegging	+							
Extensivering (100 kg N/ha/jr.)		+				+		
Akkerrand			+	+				
Botanische weide(rand)			+					
Ecologisch slootschonen			+	+				
Bodemverbetering (vaste mest)							+	
Houtsingels			+					
Kruidenrijk grasland(rand)			+	+				

6. Systeeminstrument: afspraken vastleggen

- Één aanbod, deal per deelgebied
- Vrijwillig en bovenwettelijk
- Goede vergoeding met jaarlijkse prijsindexatie
- Continuïteit: vergoeding voor 12 jaar
- Resultaat en inspanningsverplichting
- Mogelijkheden voor financiering

Voorwaarden:

- Grond verdeling Gorecht
- Tijdige uitvoering maatregelen waterpeil Gorecht
- Goed predatiebeheer
- Opgaven water goed in beeld

7. Tips

- Maak het concreet: waar werken we naar toe
- Boerengroep: denktank – voorstellen doen - doorgaan
- Opgaven per deelgebied (PPLG)
- Gebiedsproces: houd het behapbaar (20 deelnemers)
- Groeimodel

boerennatuur

Midden Groningen

boerennatuur

Groningen West

Gebiedsofferte

